

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/735,Wystawa-Polacy-i-Niemcy-przeciwko-komunistycznej-dyktaturze-i-pol-sko-niemiecka-d.html>
06.03.2026, 00:59

Wystawa „Polacy i Niemcy przeciwko komunistycznej dyktaturze” i polsko-niemiecka dyskusja panelowa „Dwie drogi do wolności” - Poznań, 17 marca 2006 r.

22.03.2006

Dnia 17 marca 2006 r. w poznańskim Centrum Kultury „Zamek” odbył się wernisaż wystawy „Polacy i Niemcy przeciwko komunistycznej dyktaturze” przygotowanej przez Fundację Ettersberg w Weimarze, Fundację Konrada Adenauera w Polsce oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie. Wystawę otworzyli dyrektor CK „Zamek” - Marek Raczak, w imieniu dyrektora Oddziału w Poznaniu - dr Waldemar Handke, reprezentujący Fundację Ettersberg - Markus Pieper oraz dyrektor Fundacji Konrada Adenauera w Polsce - Stephan Raabe. Krótkie przemówienie związane z tematyką wystawy wygłosił też wiceprezydent miasta Poznania - Maciej Frankiewicz.

Zgodnie ze słowami jej twórców: „Polsko-niemiecka wystawa jest wyrazem wdzięczności i szacunku wobec tych, którzy w Polsce i w Niemieckiej Republice Demokratycznej walczyli z totalitaryzmem, uciskiem i prześladowaniami, a szczególnie wobec tych, którym nie dane było doczekać zwycięstwa wolności.”

Ekspozycję tworzą dwa cykle tablic zawierających setki zdjęć i związane komentarze merytoryczne, które przedstawiają - w porządku chronologicznym i hasłowym - dzieje i formy walki mieszkańców PRL i NRD z reżimem komunistycznym. Historia polskiego oporu sięga czasów antykomunistycznej partyzantki, uwzględnia narodziny „Solidarności” i stan wojenny, prowadząc aż do roku 1989. Dzieje niemieckiej walki o wolność obrazują próby stworzenia parlamentarnego, demokratycznego systemu po zburzeniu muru berlińskiego.

Inauguracja wystawy „Polacy i Niemcy przeciwko komunistycznej dyktaturze” miała miejsce w listopadzie 2004 w Instytucie Jana Pawła II w Krakowie. Następnie wystawę prezentowano w Gdańsku, Krzyżowej, Warszawie i Oświęcimiu.

Ekspozycję w Holu Wielkim CK „Zamek” w Poznaniu można oglądać codziennie do 17 kwietnia br. w godzinach od 11.00 do 19.00. Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy.

Po uroczystym otwarciu wystawy w Sali Kominkowej Zamku odbyła się polsko-niemiecka dyskusja panelowa pod hasłem „Dwie drogi do wolności”, w której udział wzięli Stephan Raabe (jako moderator), dr Erhart Neubert - teolog, publicysta z Erfurtu, Janusz Pałubicki - Prezes Fundacji Wielkopolskie Archiwum „Solidarności”, dr Kazimierz Wóycicki - dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie oraz dr Waldemar Handke.

W trakcie dyskusji poruszono m.in. kwestię odmiennych doświadczeń przedwojennych narodów polskiego i niemieckiego, odmiennego początku powojennej historii Polski oraz Niemiec Wschodnich i Zachodnich, a także znaczenie wyznań dominujących w tych krajach (katolicyzm i protestantyzm) dla formowania się ugrupowań opozycyjnych i ich charakteru. Dyskutanci wielokrotnie przywoływali najważniejsze daty z polskich i niemieckich dziejów najnowszych, zastanawiali się nad możliwościami porządkowania i weryfikowania historii, a w związku z tym również nad rolą instytucji takich jak IPN i Instytut Gaucka, dających szansę przede wszystkim

poszkodowanym, którzy mogą składać wnioski o udostępnienie im akt wytworzonych na ich temat. Ważna w czasie dyskusji stała się sprawa rozróżnienia źródeł historycznych – z jednej strony niepełnej i nie zawsze wiarygodnej dokumentacji służb specjalnych, a z drugiej – relacji świadków, które warto gromadzić, dopóki jest to możliwe, albowiem dopiero zestawienie obu źródeł daje pełny obraz wydarzeń.

Debatujący powoływali się ponadto na tradycje rodzinne związane z uczestnictwem ich przodków w ruchach niepodległościowych i podkreślali ich niezwykle znaczenie. Cenna, zwłaszcza dla polskich słuchaczy, mogła być wymiana zdań między przedstawicielami dawnych dwóch państw niemieckich na temat postrzegania tych państw nawzajem przez ich obywateli, a także na temat postrzegania Polski przez Niemców. Szczególnie mocno podkreślona została rola „Solidarności” jako ruchu społecznego o niebagatelnym znaczeniu dla całej Europy.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

